

Een eeuw vooruitkijken: helpt het de discussie van nu?

Nederland staat komende jaren voor flinke, ruimtelijke uitdagingen. Er zijn meer woningen nodig, die om bijpassende infrastructuur en mobiliteit vragen. Inwoners van deze nieuwe woongebieden hebben werk nodig. Ze willen ook goed kunnen leven. Maar de ruimte is beperkt. Zeker als we ons beseffen dat ook de klimaatverandering ruimte vraagt. Hoe komen we tot de juiste antwoorden? De Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen beschikt over een hulpmiddel: het beeld van de regio in 2120.

De komende jaren staat de metropoolregio van Arnhem en Nijmegen aan de lat om zestigduizend nieuwe woningen te bouwen. Met alles wat daarbij hoort aan wegen, voorzieningen en noem maar op. Het 'rustige oosten' verstedelijkt en versteent. Tegelijkertijd is het een gebied met een heel bijzonder landschap. Denk aan de Veluwe, met het reliëf en de stuwwallen. Of de Rijn, IJssel, Waal en het Pannerdensch Kanaal die vanaf

Lobith elk hun eigen kant op gaan. Bij het maken van regionale plannen geeft de regio zichzelf al jaren de opdracht om verder in de tijd vooruit te kijken. "Tenslotte bouw je huizen voor minstens veertig jaar. Dan wil je wel weten of je écht de goede keuze hebt gemaakt", klinkt de gedachtegang.

VEEL INHOUDELIJKER IN GESPREK
Het was voor de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen reden om de

onderzoekers van de Wageningen University & Research te vragen het beeld dat ze van Nederland in 2120 hadden gemaakt, óók te vertalen naar de regio Arnhem en Nijmegen. De resultaten zijn inmiddels bekend. En daarmee kan de volgende stap worden gezet. "Een pakkende visie prikkelt", zegt Harriët Tiemens, directeur van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. "Door een eeuw vooruit te kijken, kun je veel inhoudelijker met

elkaar in gesprek over 'waar gaan we met de regio naartoe?'. Zonder dat je wordt gestoord door huidige kaders, belangen en korte termijn politieke gevoeligheden." Het vergezicht is dan ook vooral een onderlegger om keuzes in de regio te staven. Tiemens: "Het is een soort toetssteen om te zien of dat wat we doen ook de goede ontwikkelingen zijn, gezien de verwachtingen voor de komende eeuw."

SWOT-ANALYSE
Op basis van literatuuronderzoek en gesprekken met stedenbouwkundigen, landschapsarchitecten, -ontwerpers en andere kenners van de regio is per gebied in de regio een SWOT-analyse gemaakt. Wat weten we, wat zijn de kansen, wat zijn de onzekerheden, wat vraagt het? Dat leverde interessante perspectieven op. Bijvoorbeeld dat onze rivieren komende eeuw echt meer ruimte nodig hebben, óók buiten de uiterwaarden. En dat het opslaan van zoet water voor droge tijden belangrijker wordt dan ooit, alleen al om ons drinkwater veilig te stellen. En willen we voedsel verbouwen voor inwoners van de regio, dan moet er geen woningbouw komen op voedselrijke bodems. Zelfs niet als deze gronden direct grenzen aan dorpen

"Door een eeuw vooruit te kijken, kun je veel inhoudelijker met elkaar in gesprek over waar we met de regio naartoe gaan."

DIRECTEUR HARRIËT TIEMENS

Wonen op het water: de drijvende woningen in recreatieplas de Lentse Plas in Nijmegen

SAMEN WERKEN AAN GROENE GROEI

De Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen bestaat uit de achttien gemeenten Arnhem, Berg en Dal, Beuningen, Doesburg, Druten, Duiven, Heumen, Lingewaard, Montferland, Mook en Middelaar, Nijmegen, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort, Wijchen en Zevenaar. Samen hebben ze de uitdaging hoe om te gaan met groei van wonen, werken en mobiliteit. Op zo'n manier dat een balans wordt gevonden tussen levendige stedelijkheid en ontspannen leefkwaliteit: groene groei.

en steden. Waar dan wel woningbouw mogelijk gaat zijn? Daar waar het hoog en droog is: bij de stuwwallen. En daar waar al bebouwing is: in steden en dorpen. Dus compacte woongebieden, met compacte bouwblokken en veel gezamenlijke voorzieningen. Niet alleen in de grote steden, maar op veel meer plekken. Nog een heel ander perspectief: de regio als metropool met de Duitse steden Kleve en Emmerich. Want stel dat het westen van Nederland door de klimaatverandering minder interessant wordt?

STOF TOT NADENKEN

"De uitkomsten geven ons stof tot nadenken. Als je weet dat het water invloed heeft op het gebied, moet je dan dat gedeelte niet wat meer vrij laten voor de natuur? En in plaats daarvan de stuwwallen, waar het hoog en droog is, wat meer benutten voor woningbouw? Ook al is dat Natura 2000 gebied", schetst Tiemens. Daarmee zegt ze niet dat het ook zo moet gebeuren. "Het gaat er vooral om dat we het er met elkaar over hebben. Het beeld dat het onderzoek schetst, is gebaseerd op kennis en informatie

die nu voorhanden is; het is een 'best educated guess'. 'Vasthouden aan de beschermde status van onze hoger gelegen gebieden en de benodigde ruimte geven aan water', betekent dat we nog goed moeten puzzelen op plekken waar dan wel woningbouw kan plaatsvinden. Het onderzoek doet dienst in de hele afweging van belangen. Het is een hulpmiddel om met elkaar te bekijken hoe je de regio toekomstbestendig inricht."

De Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen in 2120 is te zien tijdens de tentoonstelling 'Nederland op de tekentafel. 100 jaar toekomstideën'. Meer info over het project en deze tentoonstelling:

